

ČTVRTLETNÍ ZPRAVODAJ MĚSTYSE NOVÝ HRÁDEK

2 / 2015

ČERVEN

zdarma

Pietní vzpomínka k 70. výročí konce 2. světové války

Hrádouská vařečka

U českých krajanů v Srbsku

Ve dnech 17. - 20. května 2015 jsem se jako člen delegace Královéhradeckého kraje (*PaedDr. Josef Lukášek, člen Rady KHK, Mgr. Ivana Kudrnáčová, vedoucí Odboru regionálního rozvoje, Ivana Tomková, Odbor kancelář hejtmána, Ing. Lucie Rovenská, Odbor regionálního rozvoje, Renata Fodorová, Odbor regionálního rozvoje, Mgr. Roman Grossmann, tlumočení, Mgr. Libor Mojžíš, starosta obce Žernov, Ing. Petra Petrovická, starostka obce Lovčice, Miroslav Šolc, místopředseda obce Sovětice, Jana Kuthanová, starostka obce Hořiněves, Drahomíra Kuběnková, starostka obce Vrbice, Karel Rejchrt, starosta obce Božanov, Bc. Zdeněk Drašnar, starosta městyse Nový Hrádek*) zúčastnil zahraniční služební cesty do Srbska. Cílem naší cesty byly oblasti srbského Banátu, ve kterých žijí naši čeští krajané – Česko Selo, Bela Crkva, Kruščice, Pančevo, Opovo, Zrenjanin a Novi Sad.

V rámci naší cesty jsme se setkali se starosty měst a obcí v partnerském regionu Vojvodina, kterým jsme předávali své zkušenosti se soutěží „Vesnice roku“. Projednávala byla současná i budoucí podpora českých obcí ze strany KHK a možnosti další spolupráce. Zde se můžete seznámit s naším bohatým a náročným programem:

Neděle 17. května 2015

- příjezd v pozdních odpoledních hodinách, ubytování
- návštěva Českého Sela

Pondělí 18. května 2015

- setkání s představiteli České krajanské rady v Bela Crkva – přijetí u starosty
- přejezd do Kruščice, seznámení s již realizovanými projekty (za přispění Královéhradeckého kraje a velvyslanectví ČR v Bělehradě). Monitoring stavu realizace projektu výstavby sportovní haly. Návštěva místní základní školy. Diskuze o další spolupráci.

Úterý, 19. května 2015

- přijetí u primátora města Pančevo – prohlídka města a představení soutěže „Vesnice roku“, diskuze o budoucí spolupráci
- přijetí u starosty města Opovo
- Česko Selo – prohlídka obce, muzea a kostela. Jednání o další možné podpoře ze strany Královéhradeckého kraje pro obec Česko Selo.

Středa, 20. května 2014

- setkání se zástupci RDA Banát a přijetí u primátora města Zrenjanin, představení projektu „Vesnice roku“, jednání o další spolupráci
- přejezd do Novi Sad
- vláda autonomní oblasti Vojvodina - setkání delegace s panem ministrem Vasinem a panem Željko Dvožakem, náměstkem ministra Vasina (ministr pro ekonomii, zaměstnanost a rovné příležitosti) a dalšími členy kabinetu pana ministra.

společná témata:

- možná příprava projektů z evropských zdrojů – programy předvstupní pomoci (IPA, SAPARD, PHARE, ...)
- projednání návštěvy srbských starostů v KHK při akci „Vesnice roku 2015“
- zkušenosti našich firem s evropským trhem a vstupem na evropský trh
- žádost o spolufinancování projektů, na nichž spolupracuje KHK s obcemi Kruščice a České Selo, což by umožnilo dokončení projektu výstavby zastřešené umělého trávníku a uvedení stavby do provozu do konce roku 2015

Bc. Zdeněk Drašnar
starosta

VÝCHODOČESKÁ
ROZVOJOVÁ

Příprava Strategického plánu městyse 2015-20

V nedávné době jistě většina z Vás vyplňovala dotazníky, které budou sloužit pro zjištění názorů občanů, neziskového sektoru, příspěvkových organizací a podnikatelů. Strategický plán městyse Nový Hrádek, který připravujeme ve spolupráci s firmou Východočeská rozvojová s.r.o. z Nového Města nad Metují, bude sloužit jako podklad pro další rozvoj a je i podmínkou pro získání dotací na vybrané aktivity. V dotaznících byly obsaženy otázky směřující k přítomnosti i budoucnosti našeho městyse a respondenti v nich měli možnost vyjádřit své představy a nápady na další rozvoj Nového Hrádku tak, aby se nám zde lépe a spokojeně žilo.

Je to již pět let, kdy jsme vyplňovali dotazníky podobné. Na jejich základě vedení městyse zvolilo své priority a zaměřilo se na plnění konkrétních opatření, které vedly k naplnění daných cílů. Z nových dotazníků by mělo vyplynout nejen to, co se za pět let podařilo realizovat, ale zejména stanovit nové priority a cíle.

Jednoduše řečeno, strategický plán by nám měl podat odpovědi na následující otázky: Co na Novém Hrádku chceme změnit. Kdy to budeme realizovat. Kde na to seženeme peníze.

Výsledky dotazníkového šetření budou uveřejněny na webu a úřední desce městyse, eventuálně dalšími způsoby.

Bc. Zdeněk Drašnar
starosta

Informace o dopravním omezení v rámci akcí Rekonstrukce silnice III/28526 Nový Hrádek – Borová

a

Rekonstrukce silnice III/28525 Rokolský most – Doly (od Velosu)

Úřad městyse Nový Hrádek, na základě dostupných údajů, předkládá tyto informace:

Celková doba dopravního omezení: 1. 7. 2015 – 31. 10. 2015

Vzhledem k náročnosti celé akce jsou změny v plánovaném dopravním omezení možné! Autobusové řády budou upraveny tak, aby byla zajištěna dopravní obslužnost a doprava dětí do školy. Stavební práce budou prováděny tak, aby za všech okolností byla zajištěna dosažitelnost všech objektů vozidly Policie, Záchranné služby a Hasičského záchranného sboru.

Rekonstrukce silnice III/28526 Nový Hrádek – Borová

I. etapa (1. 7. 2015 - 31. 8. 2015)

Úsek stavby = uzavírka: Borová – autobusová zastávka U Jedle

Objízdné trasy:

- a) **radiální a tranzitní doprava (motorová doprava osobní, zásobování podniků a firem)** – objízdná trasa bude vedena obousměrně přes Nové Město nad Metují.
- b) **linková autobusová doprava** – příjezd ve směru od Náchoda bude ukončen na Borové. Bude nutné použití linkových spojů přes Nové Město nad Metují.

II. etapa (1. 9. 2015 – 31. 10. 2015)

Úsek stavby = uzavírka: autobusová zastávka U Jedle – Nový Hrádek

Objízdné trasy:

- a) **radiální a tranzitní doprava (motorová doprava osobní, zásobování podniků a firem)** – objízdná trasa bude vedena obousměrně přes Nové Město nad Metují.
- b) **linková autobusová doprava** – příjezd ve směru od Náchoda bude ukončen na autobusové zastávce U Jedle. Doprava školních dětí a ostatních cestujících bude zajištěna malými autobusy přes Dlouhé. V některých případech bude nutné použití linkových spojů přes Nové Město nad Metují.

Rekonstrukce silnice III/28525 Rokolský most – Doly (od Velosu)

1. 7. 2015 – 31. 8. 2015

Úsek stavby = uzavírka: Velos - Doly

Objízdné trasy:

- a) **radiální a tranzitní doprava (motorová doprava osobní, zásobování podniků a firem)** – po dohodě s vlastníkem cest panem Bartoněm bude na základě vydaných povolení umožněn průjezd po trase Doly – Peklo – N. Město n. Metují a Doly – Česká Čermná. Ve výjimečných případech bude po dohodě umožněn průjezd stavbou.

Bc. Zdeněk Drašnar, starosta

Krátce...

- 20. března 2015 dopoledne proběhlo **částečné zatmění Slunce** dosahující téměř 75%. Příznačné bylo žlutavé světlo a zvláštní ticho. „Nebeské divadlo“, které bylo pro příznivé počasí dobře viditelné, nastane opět až v červnu 2021. Ve 23 hodin 45 minut začalo letošní jaro.
- 28. března **zemřel** ve věku 80 let „oscarový“ **kameraman Miroslav Ondříček**. Spolupracoval s režisérem Milošem Formanem na filmech Amadeus, Hoří, má panenko a Lásky jedné plavovlásky.
- 29. března v 11:15 hodin přejezděla **kolona tanků s americkými vojáky** v Náchodě hranici s Polskem a mířila do Pardubic a další den do Prahy. Většinou byl demonstrační přesun obyvateli vítán.
- 30. března začalo počasí, které spíše připomínalo **Vánoce**. Týden před Velikonoce-mi každý den sněžilo. **Na Velký pátek leželo 10 cm sněhu a i na Bílou sobotu zůstala souvislá sněhová pokrývka**. Do provozu musely být uvedeny i pluhy. V noci z 31. března na 1. dubna byl dlouhodobý výpadek proudu. Pondělí velikonoční už bylo bez sněhu.
- 1. dubna **převzala vedení samoobsluhy** od manželů Grimových jejich dcera **Vlasta Ježková**.
- 4. dubna uspořádali hasiči **Pomlázkovou zábavu** s hudbou Hektor.
- 6. dubna 2015 v 15 hodin došlo v Praze **k otevření prodloužené trasy metra A z Dejvic do Motola** o 6 km (4 stanice).
- 11. dubna 2015, **po 50 letech**, si na znamení zlepšení vztahů podali ruce představitelé USA a Kuby, **Barack Obama a Raul Castro**.
- 14. dubna provedli místní hasiči **sběr železného šrotu**.
- 16. dubna **zemřel** ve věku 45 let bývalý v historii nejmladší premiér **Stanislav Gross**. Sociální demokrat se v závěru svého života občanům omluvil a veřejně jim sdělil, že přijal Krista.
- 17. dubna **zemřel** ve věku 72 let legendární **hokejista Jaroslav Holík**.
- 18. dubna byl jako každoročně pro občany Nového Hrádku zdarma zajištěn **mobilní svoz nebezpečných odpadů**.
- 22. dubna bylo provedeno **na hřbitově kácení stromů**.
- 23. dubna byla po odborném restaurování skutečně **instalace Ukřížování** u vchodu na hřbitov.
- 26. dubna začalo **zemětřesení velkého rozsahu a opakovaně v Nepálu**. Zasáhlo i Indii, Tibet a Bangladéš. Byla to humanitární katastrofa s tisíci mrtvých, která otřásla celým světem.

- 1. května se otevřela v italském Miláně výstava **EXPO 2015** s českou účastí.
- 2. května se v Anglii manželce **Kate** prince Williama narodila **dcera Charlotte** Elizabet Diana.

• 7. května uspořádal Městys Nový Hrádek společně s farností, TJ Sokol a Sborem dobrovolných hasičů **Pietní vzpomínku k 70. výročí konce druhé světové války**. U pomníku padlých se sešlo a spolu se starostou vzpomnělo **75 občanů**. Nato proběhlo **požehnání** obnoveného **Ukřížování** u kostela sv. Petra a Pavla. Pietní akt zakončila mše svatá.

- 8. května se 13 členů naší TJ zúčastnilo „**Setkání Sokolů**“ ve Studnici. Na programu současně byl 17. ročník cyklojízdy „Putování po okruhu Boženy Němcové“. Cílem pro cyklisty i pěší byl hostinec U studny, před kterým probíhalo losování tomboly. Největší předností bylo krásné počasí.
- 16. května se konal **33. ročník pochodu Hrádouská vařečka**, který měl především díky překrásnému počasí rekordní účast **940 pochodujících**.
- 29. května proběhla v celé republice **Noc kostelů**. Ve večerních hodinách byl otevřen také náš kostel sv. Petra a Pavla k meditaci a modlitbám. Ti, kdo přišli, mohli mj. shlédnout způsob provádění návštěvníky tolik obdivované květinové výzdoby oltářů i celkového prostoru kostela.
- 1. června při příležitosti Mezinárodního dne dětí se z iniciativy Základní školy v kině uskutečnil **koncert**. Vystoupila při něm zpěvačka Markéta Zdeňková a hráčka na elektronické housle Jolana Sajejská. Obě sólistky se umístily na předních místech v soutěži pořádané pro žáky školního věku a jsou pro ostatní žáky dobrým příkladem. Finančně pokryl náklady městys.
- 6. června **zemřel** ve věku 88 let spisovatel a autor manifestu 2000 slov **Ludvík Vaculík**.

Jan Neruda: Kdo nic neví, musí všemu věřit.

Anna Marková

Víte co dělá Vaše dítě po vyučování?

Na základě neověřených informací o konzumaci omamných psychotropních látek (dále OPL) žáky školy, které se na veřejnosti objevovaly, a v rámci prevence sociálně nežádoucích jevů, kterou je škola povinná realizovat, požádala škola ve spolupráci s vedením městyse k ověření skutečnosti Policii ČR v Náchodě.

S několika vybranými žáky z 8. a 9. ročníku policisté za přítomnosti pedagogů vedli ve škole řízený rozhovor na téma OPL. V průběhu rozhovoru byli žáci dotazováni, zda jsou ochotni se dobrovolně podrobit testu na OPL. Všichni žáci souhlasili. Použitý tester umí zachytit konzumaci OPL tři týdny zpětně a také rozlišit druh OPL.

U 6 žáků byly testy **mírně** pozitivní na marihuanu, což dokazuje, že s touto omamnou látkou přišli žáci do kontaktu.

Policie zjištěné skutečnosti zdokumentovala a zápis zaslala na Orgán sociálně-právní ochrany dětí v Náchodě (OSPOD), jehož pracovníci navštíví rodiny pozitivně testovaných žáků a budou zjišťovat, jaké podmínky rodina pro výchovu svých dětí vytváří. Podle odborníků je rodina nejuniverzálnějším socializačním činitelem, ona poskytuje jedinci vzory chování a učí ho reagovat na své okolí žádoucím způsobem. Samozřejmě pokud funguje.

Závěrem bych chtěl dodat, že použitá marihuana ani jiné drogy nejsou v naší škole distribuovány, ale pochází z jiných zdrojů. I proto je také důležité vědět, co ve volném čase syn či dcera dělají a s kým se stýkají.

Vy to víte?

Mgr. Páv Aleš, ředitel ZŠ

Pár slov pro doplnění.

Zneužívání drog zejména mladou generací se, bohužel, v posledních letech stalo nedílnou součástí života naší společnosti. Příčin je jistě celá řada a nejvíce se váží k sociálnímu prostředí, v němž mladí lidé vyrůstají. Bylo by naivní myslet si, že tento problém se naší škole bude vyhýbat. Přestože se škola v rámci svých možností zaměřuje na protidrogové působení na mládež, nikdy nemůže nahradit nejpodstatnější a nejdůležitější prevenci, kterou je dobrá rodinná výchova. Obecně lze ve škole jen velmi těžko řešit problém drog u dětí, protože je to především záležitost rodičů. Proti jejich vůli se s tím skutečně dá dělat málo... Je to velice složitá problematika, a proto si velice vážím statečnosti pana ředitele a jeho snahu tuto věc řešit. Bylo by totiž jednodušší tvářit se, že problém neexistuje a že se sám vyřeší. Tak jak to většina lidí v dnešní době dělá. Pan ředitel bude mít v této oblasti vždy moji plnou podporu.

Jediné, co je v tomto případě pozitivní, je včasná detekce tohoto závažného problému a společná snaha o účinné řešení.

Zdeněk Drašnar, starosta

Kdo také bydlel v č.p. 59

Jednoho letního dne 2014 se na Novém Hrádku v pensionu Na Kovárně ubytoval starší manželský pár. Nic by na tom nebylo divného, kdyby se nejednalo o pana Karla Šlinga – syna Oty Šlinga, bývalého vysokého funkcionáře KSČ, který byl v roce 1952 popraven ve vykonstruovaném politickém procesu se Slánským. Karel Šling společně se svoji mamin-

kou a starším bratrem Janem (zemřel v roce 2011) bydlel v letech 1953-56 v Novém Hrádku. Z dostupných materiálů a vzpomínek pamětníků se podařilo zmapovat tuto, pro mnohé z nás, neznámou historii.

Paní Marian Šlingová-Fagan (5. 3. 1913 – 22. 6. 2010), rozená Wilbrahmová, se narodila na Novém Zélandě. Pocházela z dobře situované britské rodiny. Když jí byl rok, zemřel jí otec, a matka se s ní vrátila do Británie. Vyrůstala v Oxfordu, kde i vystudovala botaniku. Tam i ji nadchlo tehdy mezi intelektuály populární levičáctví a vstoupila do komunistické strany. Od roku 1937 v Londýně pomáhala organizovat protiválečné demonstrace. Otu Šlinga poznala za druhé světové války a v roce 1941 si jej vzala za muže. Z tohoto důvodu podle tehdejších zákonů přišla o britské občanství, které nahradilo občanství tehdy neexistujícího Československa. V roce 1943 se jim narodil syn Jan a v roce 1945 Karel.

Příhláška trvalého pobytu občana.			
Příjmení ¹⁾ SLINGOVÁ		povolání dělnice	narozena ²⁾ den msa. rok 5 III 1913
Jméno ³⁾ MARIAN ROSE rozená WILBRAMOVÁ		rod. stav vdava	rodiče (příjmení a jméno) otec: msta: matka: Wilbraham Fagan Edwin roz. Wilbraham
osobní příkaz ⁴⁾	pracovní příkaz ⁵⁾	manžel-ka (příjmení, jméno) v roz. naroz. (den, měsíc, rok) státní příslušnost bydliště	
čís. příkaz ⁶⁾	čís. příkaz ⁷⁾	oprávnění k řízení motorových vozidel (řidy) (kategorie) vydáno dne (říadem)	počet dětí mladších 15 let ⁸⁾
branný poměr ⁹⁾ určen v (dátum) propuštěn z vojaka		Den příchodu přihlašovaných osob	
odvodní ročník ¹⁰⁾	příslušný KVV	místo Nový Hrádek	
vol. hodnota ¹¹⁾	postov. úřad bydliště	okres (čtvrť) Dobruška čis. popis. 59	
příjmení a jméno Šling Jan nar. 9. VIII. 1943 v Londýně		ul. Dobruška	
příjmení a jméno Šling Karel nar. 29. II. 1945 v Londýně		v podnájem u:	
příjmení a jméno		místo	
příjmení a jméno		okres (čtvrť) čis. popis.	
příjmení a jméno		ul. čis.	
příjmení a jméno		v podnájem u:	

Po válce se celá rodina přestěhovala do Brna, kde Oto Šling zastával funkci krajského tajemníka KSČ. V roce 1950 v rámci procesu se Slánským byli Ota i Marian zatčeni a jejich syny umístili do dětského domova. V roce 1952 byl Ota Šling popraven a Marian Šlingová po propuštění z vězení byla v roce 1953 společně se svými syny státní bezpečností přestěhována na Nový Hrádek, kde ji byl přidělen byt v obecním domě č.p. 59. V knize Česko-slovenská Británie (vydavatelství Carpio 2006) slovenská publicistka Zuzana Slobodová osud paní Šlingové a jejich synů popsala následovně:

„Po prepustení STB malo pre ňu a deti pripravený byt v činžiake bez kúpeľne a so spoločným nesplachovacím záchodom na chodbe v Novom Hrádku medzi Náchodom a Novým Městom nad Metují a pre ňu miesto robotníčky v továrni na bicykle. STB sa netajilo, že ich má neustále pod dozorom. Prinútili ju zmeniť si priezvisko a keďže jej meno za slobodna Wilbraham by dobre nezapadlo do Čiech a tobôž do Orlických hôr roku 1953, vyrobilo sa z toho Vilbr.

Príjmenie osoby tlač. rovinou	Podpis majiteľa bytu nebo domu (správce)	Príhlašia podána dne 16.2.1953
Marian Šlingová		
Účelní záznamy:		
Uvedená osoba, pán, doplní se příslušenství kdežto tento byt vyplatí		
Dne 4. října 1956 přesídlila s dětmi do Prahy VII. Ul. pplk. Sochora č. 7		
Rozhodnutím ONV v Dobrušce povolena pro M. Šlingovou a děti změna jména na Vilbr - Vilbrová.		

Z platu nekvalifikovanej robotníčky nevychádzalo na pokrytie nájomného i stravy pre troch ľudí. Ku koncu mesiaca deti zháňali fľaše, za ktoré sa v obchode platila koruna od kusa za zálohu, a keď to nestačilo, miestne Potraviny jej počkali so zaplatením do výplaty. Varilo a kúrilo sa na šporáku na drevo a uhlie. Keď na to mali, si drevo kupovali a Marian sa naučila rúbať polená. Keď nie, chodila s deťmi do lesa na drevo a šišky, to sa smelo a Marian ľudia vysvetlili, ako si pripevniť na chrbát plachietku tak, aby sa jej do nej zmestilo čo najviac.

Aj keď každý napriek ich zmene priezviska si bol načistom, s kým má do činenia - alebo možno práve preto - Novohradčania k nim boli dobrí. Suseda ju naučila variť české jedlá, buchty aj iné. S tými najparádnejšími sa chodilo k pekárovi, pretože v jeho peci sa to krajšie upieklo. Marian svoj pekáč vždy zakryla, pretože sa hanbila za tie svoje, ktoré podľa jej mienky sa zďaleka nemohli vyrovnáť výrobkom miestnych gazdín. Učiteľ na základnej škole, kam chodili jej synovia, im daroval zajace na chov. Mäso sa hodilo, ale problém bol so zabíjaním. Marián ani deti to robiť nechceli a neradi ani zajačikov brávali k ľuďom v dedine, ktorí im ich boli ochotní zarezať. Len čo to bolo možné, s chovom prestali.

Továreň, v ktorej Marian pracovala, bola bývalá textilka. Vdova po jej bývalom majiteľovi tam tiež pracovala ako robotníčka, spolu so svojou slúžkou. Vdova raz Marian na záchode vtisla do rúk balíčok šatstva po svojich synoch. A keď sa nikto neďíval, pomáhali jej aj miestni komunisti.

Počas väzenia Marian stratila styk s matkou. Písavala jej síce pravidelne, ale napriek sľubu väzenské úrady listy nikdy neodoslali. Jej matka o prípade Šling vedela len z britskej tlače: dokonca sa musela ísť skrýť k známym, aby ušla pred britskými novinármi. Marian mi nevedela povedať, kto a či vôbec niekto jej matku informoval, že jej jediné dieťa je zavretá a kde sú vnúčatá. Keď už bolo po všetkom, sa k tej téme nechceli vracieť. Británia sa o Marian nemohla oficiálne zaujímať, pretože bola aj československou občiankou a tým celý prípad bol vnútornou záležitosťou iného štátu. V Orlických horách si však už s matkou dopisovala. Marianina matka sa rozhodla, že sa vyberie do Československa. Prišla v roku 1953 a oznámila, že s nimi zostane. Dala si z Británie poslať gauč, ktorý postavili do kuchyne a na tom spávala. Mala vtedy sedemdesiat štyri rokov, po česky nevedela, komunikovať mohla len s Marian a trochu s deťmi. Strávila v Čechách päť rokov. O Chruščovovom prejave na dvadsiatom zjazde sa Marian dozvedela od miestneho stranického funkcionára, ktorý ju dostal ako tajnú a dôverne jej ju ukázal. Ota bol ešte stále oficiálne velezradcom, ale úrady sa k nim odvtedy začali správať lepšie. V roku 1956 dostali povolenie sa presťahovať do Prahy a našli pre ňu prácu cudzojazyčnej redaktorky v Orbise. Najprv deti s babičkou bývali u tety, Marian sa nezmestila a spávala u priateľky, ktorá mala garsónku. Potom ale dostali trojizbový byt v paneláku. Po skončení základnej školy chlapci ale ešte stále nemali prístup na žiadne školy okrem učňovských. Jan, ktorého vždy zaujímal dejepis, nastúpil do učenia v továrni na motocykle Java. Bol nešikovný na presnú manuálnu prácu a do roka s tým musel prestať. Potom sa z neho stal učeň v továrni na výrobu panelov, čo toľko zručnosti nevyžadovalo a učenie dokončil. Začal pracovať ako testovač balkónov, čo zas vyžadovalo liezť na balkóny po rebríku, napriek tomu, že naňho odjakživa vo výškach prichádzali závrate. Karel odišiel na učňovskú školu do Kladna sa učiť za baníka. Ochranné pomôcky neboli dostatočné, prostredie bolo tak hlučné, že mu na doživotie oslabilo sluch.

V roku 1958 sa babička rozhodla vrátiť do Británie. Marian s chlapcami dostali povolenie ju tam odprevadiť. Bola to príležitosť, aby do Británie emigrovali. Marian sa ale rozhodla k návratu do Československa. Keď som sa jej spýtala, prečo, odpovedala, že sa vtedy domnievala, že sa politická situácia Československa už zlepšuje.

K plnej právnej rehabilitácii Otu Šlinga došlo v roku 1963. Najvyšší súd sa na tajnom jednaní rozhodol, že je sprostý obvinenia v plnom rozsahu. Pred re-

habilitáciou sa lepšie spoznali s inými rodinami v tej istej situácii, vrátane rodiny Rudolfa Slánskeho.

Pri samotnom akte rehabilitácie Marian po viac než desaťročí odovzdali Otov posledný dopis pred popravou a zopár jeho vecí, ale správali sa k nej chladne a odmerane. Finančné odškodnenie stačilo tak na pár kúskov poriadnejšieho nábytku a televízor. Ale pre rodinu rehabilitácia mala obrovský význam a nielen ako zadosťučinenie. Janovi po návrate z vojny úrady sami našli miesto v knižnici Akadémie vied a mohol večerne študovať na knihovníckej škole. Karel bol po skončení učenia prijatý na priemyslovku. Obaja nakoniec šli na vysokú školu, Jan na právo, Karel na ekonómiu. Marian mohla bez problémov chodiť do Británie navštevovať matku a celá rodina tam trávievala letné prázdniny. Za svoj domov ale vtedy stále pokladala Československo.

Veľa prekladala, okrem iného aj literatúru, to robila najradšej a po roku 1966 sa tomu venovala na voľnej nohe naplno. Medzi iným preložila do angličtiny Vaculíkov román *Sekyra*, Pábitelé od Bohumila Hrabala a Šikove publikácie *O svojich skúsenostiach* napísala v roku 1968 po anglicky knižku *Truth will prevail* (Pravda zvíťazí). Rodina sa vrátila k pôvodnému priezvisku Šling.

Stranická rehabilitácia Otu Šlinga mala byť práve na tom 14. zjazde strany, čo ho zakázali a už k nej po okupácii nedošlo. Správa komisie pripravujúcej rehabilitáciu vyšla v samizdate v zahraničí. Inváziu v roku 1968 zažili v Prahe. Priatelia ich nabádali, aby šli do Británie. V Británii sa zákony zmenili už v roku 1949 a Marian aj chlapci, keďže sa narodili v Británii, mali britské pasy. Odišli teda do Londýna. Chlapci tam ale dlho nevydržali a vrátili sa do Prahy. Marian až do roku 1970 jazdila sem a tam medzi Prahou a Londýnom. Po zavretí hraníc to nebolo možné, pretože ako československá občianka pri výjazde potrebovala výjazdnú doložku, či mala navyše britský pas alebo nie a výjazdne doložky sa prestali dávať. Ostala v Británii.

Syn Jan bol zanedlho za disidentskú činnosť uväznený v Ruzyni, kde v päťdesiatych rokoch sedeli jeho rodičia a v roku 1972 dostal na výber vyhostenie alebo väzenie. Prišiel teda so ženou do Británie a v 1973 ho Československo ho pozbavilo občianstva. V Londýne sa stal členom *Committee to Defend Czechoslovak Socialists* (Výboru na obranu československých socialistov), ktorému Marian robila tajomníčku. Spolu s Ivanom Hartelom a Janom Kavanom publikovali v roku 1977 *Voices of Czechoslovak Socialists* (Hlasy československých socialistov), kde okrem iného uverejnili po anglicky *Havlov Otvorený dopis Gustávovi Husákovi a plný text Prehlásenia Charty 77 o ľudských právach*. Karel v Prahe ostal, v roku 1977 podpísal Chartu a prišiel o miesto ekonóma. Inú ako manuálnu prácu si za ďalších sedem rokov nemohol v normalizovanom Československu nájsť a do Británie ho československé úrady odmietali pustiť. Marian ho za

sedemdesiate roky videla dokopy dva razy. Raz prešla zo západného Berlína do východného, kam Karla pustili, druhý raz to bolo v Maďarsku na Balatone. Nakoniec v roku 1983 požiadal o povolenie emigrovať do Británie „za účelom zlúčenia rodiny“. V tom čase bola v Československu tendencia zbavovať sa disidentov tým, že ich pošlú za hranice. Dostal teda veľmi rýchlo pozitívnu odpoveď.

Marian Československo pozbavilo občianstva v roku 1975.

Rodina ostala v Británii i po roku 1989, aj keď Československo a potom Českú republiku znovu pravidelne navštevovali a Karel tam aj nejaký čas pracoval.“

Bc. Zdeněk Drašnar

Hrádouská vařečka 2015

Po niekoľkých rokoch, keď počasie bolo deštivé, sa všetko obrátilo na lepšie, dnes je nádherné už od ranných hodín. Auty dojazdíme na Nový Hrádek na námestí. Odtiaľ pešky dojdeme na start pochodu s názvom "Hrádouská vařečka". Zaplatíme startovné a preberáme plány tras. Pavlovi Bohadlovi predávam za Priátele peší turistiky z Nového Města nad Metují Děkovný list a jeho manželce plaketu. Jdeme po trase 15 km až na kontrolu vo vesnici Mezilesí. Trasa vedie cez námestí a ďalej len pár miestnych názvů - les Štěpnička, rozcestí u Jána, Mezní potok, Bílý kříž, Louisenplatz, Kozí hřbety, Holubí palouk a odtiaľ vystupáme na hřiště na Mezilesí, kde je kontrola. Zde každý dostáva namazaný chléb s vajíčkem a pažitkou a něco k pití (čaj nebo vodu se šťávou). Po občerstvení docházíme k farmě se zvířaty (takové malé ZOO). Sejdeme Dupačkou do Hrádouských Dolů, kde máme doprovod několika psů, kteří též navštívili tento pochod. A už jen poslední stoupání okolo sjezdovky a Hradní ulicí na Novém Hrádku a přes námestí dojdeme na sokolovnu - cíle dnešní trasy. Zajímavostí je, že celá trasa je značena papírovými vařečkami a na dětské trase mají barevné vařečky i jméno (Matýsek, Nikolka, atd.). Děti i rodiče si zde mohou zasoutěžit a uhadnout hádanky na stromech, které pro ně připravili pořadatelé. Všichni účastníci dostanou vařečku, kterou si sami vyberou. Účast 938 osob, což je letos rekordní účast, a poznání, že peší

turistika jde nahoru a stále více lidí se k pěší turistice vrací a není to jen zde na pochodu, a i to počasí v letošním roce těmto vycházkám do přírody přeje. Rozloučení se skvělými pořadateli a přání se sem příští rok vrátit, je zde příjemné rodinné prostředí. Pořadatelé mají vylosované účastníky (z part a rodin, které se pochodu zúčastnily). Letos jsme nevyhráli, ale vyhráli všichni, kteří se této akce zúčastnili, a většina jich přijde i za rok.

Všem pěkné pohodové pochody přeje Milan Rydlo, Nové Město nad Metují.

Dolování hornin na Novém Hrádku a okolí V.

Pokračování z minulého čísla

Svědectví o zašlé slávě hornictví na panství Frymburském můžeme získat nejen z archivovaných písemností. Určitě znáte dřevěný kostel ve Slavoňově. Ten byl v této podobě, jak je nyní, znovu po velkém požáru nově postavený roku 1553. Také víme, že v té době vrcholil zájem o železnou rudu a tomu jsou věnována témata hornictví a hutnictví, vyobrazená na zábradlí kůru. Mezi nejpoutavější je obraz svaté Barbory a svatého Prokopa, patronů hornictví. Dalším je předávání hamfeštu hamerníkovi, což je písemné zapsání privilegia k těžbě a zpracování rudy. Na jednom z obrazů je také vyobrazen zástup horníků. Malovaná díla jsou prostá, bez velkých nároků na uměleckou hodnotu, naopak jsou však svým skromným lidovým přístupem věrohodným svědkem takřka zapomenuté minulosti kraje.

V hráčovském kostele sv. Petra a Pavla jako svědka vrcholu hornictví takřka nic nenajdeme. Důvodem je nejspíš to, že kostel byl okolo roku 1723 již přestavený a to byla těžba i provoz tavrny podle dochovaných písemností spíše utlumeny, ne-li takřka zastaveny. Možné je, že socha svatého Prokopa v lidské velikosti, umístěná po pravé straně hlavního oltáře, byla instalována z úcty k patronovi hornictví.

Zastavme se na chvíli u sochy sv. Prokopa. Není obvyklé, aby se v kostelích zobrazovalo peklo, ďábel. O svatém Prokopovi víme, že ho ďábel mnohokrát pokoušel. Protože však pokušením ďábla sv. Prokop nikdy nepodleh, traduje se o něm legenda, jak sv. Prokop svázal čerta do řetězu a oral s ním. Jako symbol vítězství nad zlem tedy sv. Prokop stojí na hlavě čerta.

Dalším hmotným svědkem hornictví bylo srdce zvonu Svatá Maria v náhodském kostele sv. Vavřince. Je skoro zázrakem, že třítunový zvon přežil druhou světovou válku. V květnu roku 1663 zachvátil Náchod obrovský požár, který bohužel nemnul ani kostel. Ten způsobil rozlítí tehdejšího zvonu. Rok na to byl vylit nový zvon, ale ještě téhož roku se srdce nového zvonu Svatá Maria utrhlo. Srdce bylo na objednávku podle archivních zápisů znovu vytaveno zcela jistě na havírně frymburské. To se událo již pravděpodobně v nové šmalcovně v místě, které je poblíž velkého objektu továrny Velos u náhonu. Podařilo se mi s laskavým svolením náhodského pana děkana zvonici navštívit a tento nádherný zvon si prohlédnout. Bohužel jsem však nečekal, že tak, jako vydržel zvon skoro čtyři sta let do dnešních časů, že mohlo vydržet i srdce. Opak byl smutnou pravdou, původní novohrádecké

srdce je pryč a zvon je v současnosti vybavený poměrně mladým srdcem, podle vzhledu a umístění cedulky zvonařské dílny laicky odhaduji pouze několik roků starým.

Ing. Petr Hlaváček

Naše vystoupení v Polsku

V sobotu 2. 5. 2015 jsme se zúčastnili vystoupení v Polsku. Dopoledne jsme se sešli ve škole, vyzkoušeli si celý program a nasedli konečně do autobusu. Cesta do Polska trvala asi 1 hodinu, byla legrace a tak nám čas rychle utekl. Po příjezdu jsme šli do centra Dušníků, kde jsme měli vystupovat. Převlékli jsme se do sborových triček, zkusili si ještě pár písniček a po dlouhém čekání jsme konečně přišli na řadu. Nejprve potěšil diváky Hrádováček s lidovými písněmi a doprovodem houslí, kytary a fléten. Poté přišly na řadu naše tanečnice s Motýlím tancem. Lidé nám tleskali, měli jsme z toho radost, vystoupení se nám povedlo. Dostali jsme za odměnu grilované maso a párky, mňam. Také jsme si koupili dobroty nebo suvenýry.

Vystoupení v Polsku se nám moc líbilo a chtěli bychom si jej ještě někdy zopakovat.

Děvčata ze 4. třídy

Měli jsme tu čest zazpívat si se sborem Hrádováček v Polském městě Duszniky. Vyjeli jsme v 11 hodin dopoledne vlastním autobusem. Měli jsme před naším vystoupením spoustu času, a tak jsme poslouchali pěvecké výkony ostatních. Atmosféra byla velice příjemná, takže když jsme přišli na řadu, neměli jsme ani trému. Po našem vydařeném vystoupení jsme podporovali taneční vystoupení žákyň naší školy. Za obměnu jsme dostali grilované maso a klobásu. Čas se nám krátil, a tak jsme se na závěr procházeli ulicí se stánky a pak jsme jeli domů. Výlet se nám celkově moc líbil. Děkujeme paním učitelkám, že nás vzaly s sebou.

Kačka a Adéla

Domov důchodců

Dne 17. 4. 2015 byl pro nás Hrádováčky velmi důležitý den, jeli jsme totiž potěšit seniory lidovými písničkami. Zpívali jsme lidem ve větších počtech na jídelnách, ale i samotným lidem na pokojích. Ale tento rok jsme s sebou měli i muzikanty. Housle, flétny, kytaru...tyto všechny nástroje nás doprovázely ke zpěvu. Všichni měli radost.

Myslím, že jsme si to užili my i důchodci 😊.

Lea

Sbor Dobrovolných hasičů

Blíží se prázdniny, a tak se pojdme poohlédnout za půlroční činností sboru dobrovolných hasičů. Hlavně těch šikovných dětiček, které nás na soutěžích vzorně reprezentují, a my jsme na ně moc a moc pyšní.

Naše dvě družstva mladých hasičů se 18. ledna zúčastnila v netradičním prostředí nafukovací haly v Teplicích nad Metují druhého ročníku pětiboje mladých hasičů.

21. února děti ukázaly, jak umí perfektně vázat uzle v České Metuji a 4. dubna jsme se všichni radovali ze sady bronzových medailí, které přivezlo starší družstvo z Rožnova, kde se závodilo v požární všestrannosti. Dalším závodem byly Nahořany, kde za podaný výkon bylo odměnou 4. místo z celkového počtu 37 družstev. Následovala účast na soutěži CTIF v Bělovsi, Nízké Srbské a v květnu v Bohdašíně u Červeného Kostelce, kde se děti umístili na šestém místě a postoupili do okresní soutěže.

Děti samozřejmě nesoutěží jenom v hasičských disciplínách, ale mají i svojí kroniku, která se také hodnotí. S ní obsadili 2. místo v okrese. Za krásné obrázky s hasičskou tematikou, které se malují při špatném počasí a posílají se do soutěže, získala Kateřina Povolná a Lucie Holá 1. místo a Štěpán Hrubý 2. místo. V literárním kole na téma hasiči, pak Kateřina Lantová získala 1. místo.

Ani dospělé osazenstvo sboru celý půlrok nezapomnělo. První velkou akcí tohoto roku byl 7. února hasičský ples. Vystoupení mažoretok z Dobrušky bylo takovým bonbonkem celého plesu. Moc nás těší, že nám naši přípravu a práci s konáním plesu kvitujete Vaší účastí. Budeme velice rádi, když nám zůstanete příznivě nakloněni a přijдете i na ten příští.

13. února se v místní restauraci Na Kovárně sešla výroční a valná hromada okrsku Mezilesí. Zástupci všech sborů zde zhodnotili posledních pět let společné činnosti a zvolili vedení do let následujících. Hned druhý den 14. února se v kulturním domě v České Metuji konalo setkání vedoucích mladých hasičů. Zde nás zastupovala Jarmila Grimová a Olga Beková, které zároveň převzaly medaile za mimořádné zásluhy. 7. března vyjelo naše zásahové vozidlo do Bohdašína, kde byl hlášen požár nákladního vozidla v areálu zemědělského družstva. Díky pohotové reakci řidiče nedošlo k rozšíření požáru, ale pouze k zahoření tepelné izolace okolo motoru. K likvidaci požáru stačil pouze hasičský přístroj.

Poslední březnový víkend se Radka Světlíková, Petra Přibyllová a Vlasta Hrubá zúčastnily kurzu vedoucích mládeže, pořádaného Okresním sdružením hasičů Náchod. S úspěchem ho absolvovaly a po složení zkoušek obdržely kvalifikaci III.stupně.

Velikonoční svátky jsme se snažili zpříjemnit velikonoční zábavou. I přes ne moc velkou účast se nám to myslím povedlo. 14. dubna jsme projeli ulice a uličky Nového Hrádku, abychom svezli kovový odpad. Sirénu jste mohli slyšet zahoukat 30. dubna, kdy naše jednotka zasahovala u odklízení spadlého stromu omezujícího dopravu na silnici směrem na Olešnici. Náročnější akcí bylo vypuštění, vyčištění a následné natření hasičské nádrže. Počasí nám celkem přálo, takže vše proběhlo v naplánovaném čase. Největší atrakcí, nejen pro děti, byl výlov ryb, které v naší nádrži přebývaly. Všichni přítomní měli očka na stopkách, jen aby se žádné nic nestalo. Jak jinak, vše dopadlo dobře, ryby mají nový domov v Bohdašínském rybníku, naše nádrž je krásná a nám nezbyvá než poděkovat i nečlenům sboru za ochotu a pomoc.

Den matek, si snad bez té krásné květiny už nedovedeme ani představit. A když jí pánové v hasičské uniformě přinesou, tak jim to vážně sluší.

V dnešním roce již uplynulo 135 let od založení sboru zde na Novém Hrádku. Máte-li chuť to s námi oslavit, pak jste srdečně zváni na pečené selátko 4. července od 14.00 hodin na hasičském hřišti, kde si budete moci prohlédnout hasičskou techniku i okolních sborů a pro děti bude připraven doprovodný program. K tomuto výročí vyjde almanach, který bude k dostání spolu s Frymburskými ozvěnami.

Ráda bych všem, ale hlavně dětem, popřála krásné prázdniny, pokud možno bez úrazů. Odpočiňte si od školních i těch hasičských povinností, užijte si hodně legrace a snad i sluníčka a v září Vás opět čeká hasičská klubovna, spousta učení, legrace a třeba i nových kamarádů, kteří najdou

chuť být hasičem. Těšit se na Vás budou Jarmila, Olina, Vlastina, Radka, Milan, Radim, Jirka, Roman, Petra, Vlastík a další...

Petra Příbylová

Společenská kronika

duben - červen 2015

Naši nejstarší občané oslavili narozeniny:

Mach Josef	77 let	Novotný Karel	81 let
Suchánková Emília	76 let	Vaverková Jarmila	77 let
Suchánek Lubomír	71 let	Drašnar Josef	89 let
Grim Antonín	80 let	Suchánková Miloslava	70 let
Dušánková Miroslava	73 let	Marková Anna	76 let
Hánl Bohuslav	80 let	Vondřejcová Vlasta	82 let
Dušánek Rudolf	75 let	Grym Ferdinand	73 let
Lokajová Františka	74 let	Sychrovská Miloslava	84let
Vondřejc Josef	70 let	Grimová Marie	76 let
Červená Helena	82 let	Vančurová Jana	72 let
Dušánek Zbyněk	78 let	Pohl Josef	81 let
Holý Jeronym	77 let		

Všem jubilantům přejeme pevné zdraví, dostatek životního elánu a optimismu a ještě hodně spokojených a šťastných let v našem městysi.

Noví občanci:

Rozálie Marešová
Alžběta Ježková
Lukáš Hlaváček
Pavel Tulej

Šťastným rodičům blahopřejeme.

Diamantová svatba:

Josef a Marie Hánlovi
60 let společného života

Zlatá svatba:

Jeronym a Alena Holých
50 let společného života

Manželům přejeme hodně štěstí, zdraví, pohody a splnění všech přání.

Zemřeli:

Lidmila Novotná
Josef Remeš
Vzpomínáme...

♥Eurorebus♥

Dne 12. 4. jsme jeli na krajské kolo soutěže Eurorebus. Naše expedice do Hradce Králové proběhla v celku dobře. Jeli jsme ve složení Karolína Knoulichová, Matyáš Tymel, Adam Skala a pedagogický doprovod p. uč. Soukupová a p. uč. Havrdová. Test nás bavil a skončili jsme na čtvrtém místě. Kdybychom měli o 1 bod víc, jeli bychom do Prahy na celorepublikové kolo. Trochu mě to mrzí, ale s konečným výsledkem jsem celkem spokojena.

K.K.

ČERVENEC 2015

PÁTEK 10.7 v 19 hodin **ŽELEZNÁ SRDCE**

Duben 1945. Zatímco se spojenecká armáda pokouší o finální ofenzívu na evropské frontě, ujímá se válečný veterán, armádní seržant Wardaddy (Brad Pitt), velení tanku Sherman a vydává se s jeho pětičlennou posádkou na vražednou misi v týlu nepřítele. Tváří v tvář přesile početní i palebné a v doprovodu naprostého zelenáče, který se v jejich četě souhrou okolností ocitl, je Wardaddy se svými muži nucen získat navzdory veškeré pravděpodobnosti štěstí na svou stranu a dovést do úspěšného konce své hrdinské pokusy zaútočit na samotné srdce nacistického Německa.

VSTUPNÉ 70,.

Mládeži do 12let nevhodný

PÁTEK 17.7 v 19 hodin **PADESÁT Odstínů šedi**

Studentka literatury Anastasia (Dakota Johnson) je podle vlastních slov nezajímavá a nudná „šedá myš“ s nízkým sebevědomím, pravý opak tajemného podnikatele Christiana Greye (Jamie Dornan), kterého přišla vyzpovídat pro článek do studentského časopisu. Přestože se jí Grey svým chladným a odměřeným chováním snaží odradit, má ho plnou hlavu, což ještě prohloubí jejich opakovaná pracovní setkání. Bez ohledu na to, že ji varuje, jak je komplikovaný a ve zlověstných náznacích mluví o svém specifickém vkusu, není Anastasia jeho přitažlivosti schopná odolat.

VSTUPNÉ 80,.

Mládeži nepřístupný !!

PÁTEK 24.7 v 17 hodin **ASTERIX: SÍDLIŠTĚ BOHŮ**

NEJNOVĚJŠÍ DOBRODRUŽSTVÍ našich starých známých v animované komedii pro celou rodinu.

VSTUPNÉ 60,.

RODINNÁ PODÍVANÁ

PÁTEK 31.7 v 17 hodin **SEDMÝ SYN**

Rytíř John Gregory (Jeff Bridges) byl posledním žijícím členem řádu válečníků, kteří po staletí chránili svět před silami temna. Byl to on, kdo jim mohl zasadit smrtelnou ránu, když ulovil Královnu čarodějnic (Julianne Moore). Stačilo ji zabít. On se do ní místo toho zamiloval a místo smrti pro ni zvolil vězení, z něhož nebylo úniku. Pouze zdánlivě. Mocná čarodějka hnaná nenávistí se dokázala dostat na svobodu a teď shromažďuje armádu svých věrných, aby se pomstila za své pokošení.

VSTUPNÉ 60,.

Mládeži přístupný

Program naleznete také na www.novyhradec.cz/kino.php
Kontakt : Milan Chára tel. 606 880810

Nový Hrádek – hrad Frymburk - bude mít novou turistickou vizitku, zde je její návrh. Již začátkem letních prázdnin bude k dostání na úřadu městyse, v restauraci Na Kovárně a na hradě Frymburk.

Frymburské ozvěny

čtvrtletní zpravodaj Městyse Nový Hrádek, Náměstí 28, 549 22 Nový Hrádek, IČ: 00272884,
zapsán do evidence periodického tisku Ministerstva kultury ČR
pod evidenčním číslem MK ČR E 10519

- Z příspěvků sestavili Ing. Jiří Hlaváček a Mgr. Hana Hlaváčková
- Stálí dopisovatelé: Anna Marková, Bc. Zdeněk Drašnar, Bc. Jarmila Drašnarová, Ing. Pavel Sobotka, Petra Příbylová, Jiří Hlaváček, Lidmila Martinková, Ing. Jeronym Holý, Pavel Bohadlo
- Příspěvky, prosíme, zasílejte nejlépe mailem na adresu: jirka.hla@tiscali.cz
- Nevyžádané příspěvky se nevracejí
- Tisk: Daniel Wolf, Vrchoviny, náklad: 200 výtisků. Číslo vyšlo 25. 6. 2015
- Příští číslo vyjde pravděpodobně v září 2015, uzávěrka bude 10. 9. 2015

Písničkář
a folková legenda
ze západních Čech

**Vojta K.
TOMÁŠKO**

...Toulavej, Česačů bavlny bál,
Hlava nad vodou, Hádej, kdo tě má rád,
Morava a další písně vám rozjasní tvář
a pohladí duši...

MÍSTO	DEN A HODINA	KČ
KINO NOVÝ HRÁDEK	SOBOTA 15.8.2015 v 20.00	50,-

Firma FURCH
Velké Němčice

Hotel U námořníka
Příjemná ul. 201 001 Prostějov
tel: 724 499 115 / 603 145 948
E-mail: kashed@centrum.cz
www.hotel-u-namornika.smy.cz

firma Gorstings Vápenice.

Grafická zpracování: Jácheta, Zdeněk Fíček